

Finał XVII edycji konkursu „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro”

Dobiegła końca XVII edycja ogólnopolska i X polsko-litewska konkursu „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro”, organizowana przez Muzeum Geologiczne i oddziały regionalne Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. W tym roku odbyła się pod hasłem „Ziemia w okowach lodu”, które nawiązuje do nieustającej dyskusji na temat zmian klimatycznych na Ziemi.

Uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych pisząc pracę na jeden z trzech podanych w każdym regionie tematów, mogli wyrazić swoje opinie w tych kwestiach. Autorzy najlepszych tekstów w regionach pisali następnie półfinałowy test wiedzy, na podstawie którego w oddziałach PIG-PIB i Muzeum Geologicznym byli wyłaniany laureaci regionalni. Zdobywcy pierwszych miejsc na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym przechodzili do finału ogólnopolskiego. Odbył się on w dniu 9 czerwca w Muzeum Geologicznym w dwóch powyższych kategoriach wiekowych i miał formę turnieju wiedzy. Pytania pogrupowane tematycznie dotyczyły: skał i minerałów, procesów geologicznych, zagadnień paleontologicznych oraz zagadnień związanych z hasłem tegorocznej edycji – „Ziemia w okowach lodu”.

W kategorii szkół gimnazjalnych pierwsze trzy miejsca zdobyli: I miejsce – Adam Kowalczyk z Gimnazjum nr 1 w Ozimku (opiekun pracy Sylwia Widawska, Oddział Górnośląski PIG-PIB), II – Krzysztof Andrulonis uczeń Publicznego Gimnazjum w Przeclawiu (opiekun Małgorzata Targońska, Oddział Pomorski PIG-PIB), III – Maria Balińska z Publicznego Gimnazjum im. Franciszka Staffa w Rudzie Malenieckiej (opiekun Wioletta Flejterska, Oddział Świętokrzyski PIG-PIB).

Dodatkowe emocje towarzyszyły turniejowi na poziomie szkół ponadgimnazjalnych, ponieważ laureatom trzech pierwszych miejsc Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego przyznał indeksy. W wyniku wyrównanej i bardzo zacieklej rywalizacji I miejsce zdobył Adrian Smieszkoł z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych – Liceum Ogólnokształcącego w Zawadzkiem (opiekun pracy Beata Gratzke, Oddział Górnośląski PIG-PIB); II – Michał Fedorczyk z Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Sadzewiczowej w Łochowie (opiekun Sylwestra Strąk, Muzeum Geologiczne); III miejsce – Bogusz Kulus, uczeń Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Kościanie (Witold Kulus, Oddział Dolnośląski PIG-PIB).

W pracach plastycznych wykonanych przez uczniów szkół podstawowych dominowały krajobrazy z mamutem w roli głównej, chociaż zdarzały się też przedstawiające inne plejstoceny ssaki, np. jelenia olbrzymiego, nosorożca włochatego czy też tygrysa szablozębnego. Na niektórych zaprezentowano różne polodowcowe formy ukształtowania terenu, łądy skute lodem lub też krajobraz współczesnego morza arktycznego z pływającymi górami lodowymi.

I nagrodę ogólnopolską w kategorii prac plastycznych zdobyła Paulina Maciejewska ze Szkoły Podstawowej w Rosnowie (opiekun pracy Małgorzata Bedryjowska), która w finale konkursu reprezentowała Oddział Pomorski

Ryc. 1. Praca plastyczna – I miejsce w konkursie ogólnopolskim, wyk. Paulina Maciejewska

Ryc. 2. Praca plastyczna – III miejsce w konkursie ogólnopolskim, wyk. Nicola Marek

Ryc. 3. Praca plastyczna – II miejsce w konkursie litewskim, wyk. Andrėja Vilčiauskaitė

PIG-PIB. Paulina wykonała z różnorodnych materiałów, m.in. przezroczystego polimeru imitującego lód, pracę przedstawiającą ciało mamuta uwięzionego i zamrożonego w bryle lodu (ryc. 1). Drugie miejsce zdobyła Aleksandra Pazoła, uczennica Szkoły Podstawowej nr 7 w Lesznie (opiekun pracy Urszula Pabisiak), która zastosowała technikę mieszaną – płaskorzeźba i farby, a przedstawiła mamuta na tle zimowego krajobrazu. Trzecie miejsce zajęła praca Nicoli Marek, uczennicy Szkoły Podstawowej nr 28 w Bytomiu (opiekun Bożena Gajda), jej dzieło wykonane techniką malarską zachwyciło jurorów przede wszystkim ciekawą aranżacją akcji (ryc. 2).

Laureatki trzech pierwszych miejsc w kategorii prac plastycznych na etapie ogólnopolskim wzięły następnie udział w 10. finale polsko-litewskim. W tym roku odbył się on w Wilnie podczas 3-dniowej wycieczki na Litwę. Po stronie litewskiej uczestniczyło w nim troje laureatów konkursu: Marija Jekabsone – I miejsce, uczennica klasy 6., II – Andrėja Vilčiauskaitė, również z klasy 6. (ryc. 3), oraz III – Pijus Yla, uczeń klasy 4. Ich świetne prace były znacznie bardziej symboliczne i abstrakcyjne od realistycznych prac naszych laureatów. Dlatego podczas dokonywania wyboru najlepszych komisja konkursowa miała bardzo trudne zadanie. Ostatecznie pierwsze trzy miejsca w finale polsko-litewskim zajęły odpowiednio: I – Paulina Maciejewska, II – Aleksandra Pazoła, III – Marija Jekabsone, IV – Nicole Marek, V – Andrėja Vilčiauskaitė, VI – Pijus Yla.

Uroczystości finałowe były bardzo emocjonującym przeżyciem. Wzięli w nich udział nie tylko szef Służby

Geologicznej Litwy, ale także przedstawiciele Ambasady RP i litewskiego Ministerstwa Oświaty. Szef Służby Geologicznej Litwy Jonas Satkunas oraz kierownik biura informacyjnego służby Indre Virbickiene zostali odznaczeni medalem „Za zasługi dla Państwowego Instytutu Geologicznego”. Podkreślano znaczenie, jakie ma konkurs dla integracji młodzieży Litwy i Polski, a także dla propagowania geologii w społeczeństwie.

W trakcie pobytu uczniów i ich opiekunów na Litwie uczestnicy spotkali się z wyjątkową gościnnością gospodarzy. Bardzo udany był pobyt w wileńskim aquaparku, jak również wjazd na wieżę telewizyjną, skąd z obrotowej kawiarni można było podziwiać całą panoramę Wilna. Uczestnicy zwiedzili nie tylko Wilno, ale również drugą stolicę Litwy – Troki, a także Kernave – miejsce, gdzie znajdował się gród Mendoga – pierwszego (i jedyne) króla Litwy. Mieli też możliwość dokładnego zapoznania się z litewską kuchnią. Wszyscy byli zgodni, że gościnność gospodarzy przeszła oczekiwania uczestników.

Był to już XVII konkurs. Kolejny pod patronatem głównego geologa kraju i wielu wojewódzkich kuratorów oświaty. W ciągu tych siedemnastu lat wzięło w nim udział ponad 50 tys. dzieci i młodzieży z Polski i ponad 3 tys. z Litwy. To świadczy o popularności tego przedsięwzięcia, które na stałe wpisało się w kalendarz imprez edukacyjnych organizowanych przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Monika Krzeczyńska & Włodzimierz Mizerski